

२०२५-२६ निधी वितरण
३४ - शिष्यवृत्ती/विद्यावेतन

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- निधिवि २०२५/ई-१२१७१३०/एसडी-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०००३२
दिनांक :- १६ जुलै, २०२५

संदर्भ :-

- १) शिक्षण संचालक, योजना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दि.०२.०७.२०२५ व दि.१०.०७.२०२५ रोजीचे पत्र
- २) वित्त विभागाचे क्र. अर्थसं २०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७.०४.२०२५ चे परिपत्रक

प्रस्तावना :-

शालेय शिक्षण विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या शैक्षणिक शिष्यवृत्ती योजनांबाबतचा सन २०२५-२६ चा मंजूर निधी बी.डी.एस प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्याबाबत शिक्षण संचालक (योजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी संदर्भ क्र.१ येथील पत्रान्वये विनंती केली आहे. वित्त विभागाच्या दि.०७.०४.२०२५ रोजीच्या परिपत्रकान्वये ३४- शिष्यवृत्ती / विद्यावेतन या उद्दिष्टाखाली अर्थसंकल्पित निधीच्या ३१ टक्के इतक्या प्रमाणात निधी वितरणासाठी उपलब्ध करण्यात आलेला आहे.

त्यानुषंगाने राज्यातील गुणवान विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी प्रोत्साहीत करण्याकरीता वित्त विभागाने सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात एकूण मंजूर केलेल्या निधीच्या ३१ टक्केच्या प्रमाणात ३४- शिष्यवृत्ती / विद्यावेतन या उद्दिष्टाखाली निधी वितरीत करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

राज्यात गुणवान विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागांतर्गत शिष्यवृत्ती / शैक्षणिक सवलती विषयक विविध योजना कार्यन्वित आहेत. वित्त विभागाच्या दि.०७.०४.२०२५ रोजीच्या परिपत्रकान्वये उद्दिष्ट क्र. ३४- शिष्यवृत्ती / विद्यावेतन करीता शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागास अर्थसंकल्पित तरतूदीच्या ३१ टक्के मर्यादेत उपलब्ध करून दिलेल्या प्रमाणात परिच्छेद २ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे एकूण रु.१६,०६,८६,९५०/- (अक्षरी रु. सोळा कोटी सहा लक्ष शहाऐंशी हजार नऊशे पन्नास फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास व सदर निधी अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

२. राज्यातील शाळांमधील विद्यार्थ्यांना देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्ती संदर्भात वितरीत करावयाच्या निधीचा तपशील पुढील प्रमाणे आहे :-

(रुपये हजारात)

अ.क्र	लेखाशीर्ष	योजनेचे नाव	अर्थसंकल्पित रक्कम	वितरीत करावयाची रक्कम
१.	२२०२०३४२	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२, माध्यमिक शिक्षण-१०७, शिष्यवृत्त्या, (०१) माध्यमिक शाळांमधील शिष्यवृत्त्या (०१)(०१) ग्रामीण भागातील प्रज्ञावंत विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय शिष्यवृत्ती (२२०२०३४२)	१०२००	३१६२

२.	२२०२०३५१	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२ माध्यमिक शिक्षण-१०७, शिष्यवृत्त्या (०१), माध्यमिक शाळांमधील शिष्यवृत्त्या (०१)(०२) खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, (पूर्व माध्यमिक शाळा) (२२०२०३५१)	५३९१०	१६७१२.१
३.	२२०२०३७१	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२, माध्यमिक शिक्षण-१०७, शिष्यवृत्त्या (०३), शिष्यवृत्त्या (०३)(०१) कनिष्ठ महाविद्यालयातील शिष्यवृत्त्या (२२०२०३७१)	२४००	७४४
४.	२२०२०३८९	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२, माध्यमिक शिक्षण-१०७, शिष्यवृत्त्या (०३) शिष्यवृत्त्या, (०३)(०२) प्रज्ञावंत विद्यार्थ्यांना सहाय्य (२२०२०३८९)	३९२१०	१२१५५.१
५.	२२०२१०६२	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०५ भाषा विकास-१०३, संस्कृत शिक्षण (००)(००) (०१) माध्यमिक शाळांमध्ये भारत सरकारची शिष्यवृत्ती (२२०२१०६२)	४००	१२४
६.	२२०२११९८	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण १०७, शिष्यवृत्त्या (००)(००)(०१) सैनिकी शाळा व महाविद्यालये (२२०२११९८)	८००	२४८
७.	२२०२१२५१	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण १०७, शिष्यवृत्त्या (००)(००)(०७) आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना गुणवत्ता शिष्यवृत्ती (२२०२१२५१)	२०००	६२०
८.	२२०२L०८४	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१-प्राथमिक शिक्षण, १०९ (००)(००)(०२) प्राथमिक शिक्षकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलती (अर्थोपाय अग्रिमाशी समायोजन) (२२०२ L ०८४)	५७००	१७६७
९.	२२०२L२८२	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२ माध्यमिक शिक्षण-१०७, शिष्यवृत्त्या (०१) माध्यमिक शाळांमधील शिष्यवृत्त्या (०१)(०४) ज्यांचे किंवा ज्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रुपये १,००,००० पेक्षा अधिक नाही अशा इयत्ता ११ वी व १२ वी मध्ये शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांना (मुलांना) फी माफी (अर्थोपाय अग्रिमाशी समायोजन) (२२०२ L २८२)	५०००	१५५०
१०.	२२०२L०९३	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१ प्राथमिक शिक्षण, १०९ (००)(००)(०३) माजी सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलत (अर्थोपाय अग्रिमाशी समायोजन) (२२०२ L ०९३)	५००	१५५
११.	२२०२२३१८	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२, माध्यमिक शिक्षण १०७, शिष्यवृत्त्या, (०२) महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम,	३७२२२५	११५३८९.७५

		१९६१ च्या कलम १८२ अन्वये जिल्हा परिषदांना संप्रयोजन अनुदाने (०२)(०१) महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ च्या कलम १८२ अन्वये जिल्हा परिषदांना संप्रयोजन अनुदाने (०२)(०१) महाराष्ट्र जिल्हा परिषद पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ चे कलम १८२ (२२०२२३१८)		
१२.	२२०२L२३५	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०२ माध्यमिक शिक्षण-१०७, शिष्यवृत्त्या (०१) माध्यमिक शाळांमधील शिष्यवृत्त्या (०१)(०३) इयत्ता बारावीपर्यंत मुलींना मोफत शिक्षण (२२०२ L २३५)	२००००	६२००
१३.	२२०२L१०१	२२०२ सर्वसाधारण शिक्षण, ०१ प्राथमिक शिक्षण, १०९ (००)(००)(०४) अवर्षणग्रस्त खेड्यातील विद्यार्थ्यांना परीक्षा फी माफी / फी ची प्रतिपूर्ती (२२०२ L १०१)	६०००	१८६०
		एकुण	रु.५,१८,३४५	रु.१,६०,६८६.९५

३. वरील बाबींवर होणारा खर्च उपरोक्त नमूद केलेल्या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

४. सदर निधी वितरीत करण्यासाठी आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच लेखाधिकारी (लेखा), शिक्षण संचालनालय योजना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येणाऱ्या निधीकरिता आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. याबाबतीत वित्त विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेली मार्गदर्शक तत्त्वे / शासन निर्णय / शासन परीपत्रक यामधील सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०७१६१५०७००१३२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रामदास धुमाळ)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यापालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. अध्यक्ष / सभापती, विधान सभा / विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई.
४. मा. मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, सर्व.

५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधान सभा / विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई
६. मा. विधान सभा / विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई (सर्व)
७. मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
८. प्रधान सचिव, (शालेय शिक्षण विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
९. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. शिक्षण संचालक (प्राथमिक / माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. शिक्षण संचालक, शिक्षण संचालनालय (योजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१२. सहाय्यक संचालक (लेखा), माध्यमिक व उच्च माध्यमिक, शिक्षण संचालनालय, पुणे.
१३. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक.
१४. लेखाधिकारी (लेखा), शिक्षण संचालनालय योजना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१५. अवर सचिव (अर्थसंकल्प), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, लेखाशाखा, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१७. निवड नस्ती (एसडी-५)